

25. 04. 2014. u 16.25h

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Idemo na šestu šednicu gdje smo se dogovorili da odradimo samo dvije tačke zbog naših međunarodnih obaveza, u ovom slučaju obaveza prema Evropskoj uniji.

Imamo dvije odluke - ***Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnu misiju Evropske unije "European Union Training Mission Mali (EUTM)" u Maliju i Predlog odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske unije u Centralnoafričkoj republici (EUFOR RCA).***

Negdje je postojao konsenzus da imamo samo ovako skraćenu šednicu zbog čekanja tih obaveza, iako nije predugo u parlamentu taj predlog odluke, tako da otvaram **šestu šednicu prvog redovnog zasijedanja**. Dnevni red ste dobili kao što sam pročitao, dobili ste i zapisnike sa prve, treće i četvrte posebne šednice prvog redovnog zasijedanja.

Da li ima prigovora? Nema. Hvala vam.

Usvojili smo te zapisnike.

Stavljam predloženi dnevni red na glasanje? Izvolite.

KEMAL ZORONJIĆ:

Želio bih da proceduralno reagujem na ispravku navoda na obrazloženje odluke predlagača. Naime, zbog spriječenosti našeg člana da učestvuje u radu Odbora za bezbjednost i odbranu, uočili smo terminološke greške u obrazloženju odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u misije.

Naime, u Predlogu odluke pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnu misiju Evropske misije u Maliju...

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Možemo li da utvrdimo dnevni red, pa ćete to reći u raspravi i biće ministarka dok mi utvrdimo dnevni red tu?

Hvala Vam.

Ponavljam glasanje za dnevni red.

Za, protiv, uzdržani? Hvala Vam.

Glasalo je 57 poslanika, 52 za, 5 protiv, nije bilo uzdržanih, utvrdili smo predloženi dnevni red šeste šednice (proljećnjeg) zasijedanja.

Idemo na prvu tačku dnevnog reda u objedinjenoj raspravi, dogovor je, na predlog kolege Bojanića, da objedinimo raspravu.

Možemo li? Radi se o vrlo sličnim misijama. Možemo, hvala vam.

Znači, imamo dvije odluke, pročitao sam ih.

Da li treba uvodno izlaganje? Admiral je tu, a ministarku ćemo sačekati.

Izvolite, kolega, htjeli ste oko procedure. Izvolite.

KEMAL ZORONJIĆ:

Što se tiče Prijedloga odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnu misiju Evropske unije u Maliju, što se tiče obrazloženja, gdje se oružane snage tuareški separatisti, tako pominju tu ponunjeničku grupu, a tuareški separatisti u drugom dijelu obrazloženja, na drugoj stranici, nazivaju se *islamisti koji žele da formiraju terorističku državu*. Smatramo da ti termini islamistički, teroristički i tako dalje ne bi trebali da stoje ovdje i da nikako ne smijemo dozvoliti da vezujemo islam sa terorizmom. Uvaženi predsjedniče, to je nemoguće. I prema tome, ja Vas pozivam da tu ragujete.

Takođe, u drugom Predlogu odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u operaciju snaga Evropske unije u Centralnoafričkoj Republici u fusnoti obrazloženja ste precizirali da je Seleka savez više grupa jačine oko 25.000 pripadnika. Većina pripadnika su iz Sudana i Čada i muslimanske su vjeroispovijesti. Znači, uvaženi generale, ne postoji muslimanska vjeroispovijest, muslimani ne ispovijedaju, prema tome pravilno je trebalo da piše "su islamske vjere". Vjerujem da su napisani termini nenamjerno navedeni, vjerovatno iz neznanja, te vas želim zamoliti da izvršite ispravke obrazloženja odluke, kako bi one bile usklađene sa pravilnom vjerskom terminologijom. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala.

Mislim da su prigovori opravdani pa to možemo izvesti, jer je to u obrazloženju. Smatramo da je to usvojeno. Hvala na iščitivanju preciznom odluke u oba njena dijela. Prihvaćeno je. Ima li još zainteresovanih za raspravu?

Kolega Abazoviću, Vi ste za globalne teme. Izvolite. Za nautički turizam i globalne teme. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Hvala, predsjedniče. Jesam li ja jedini prijavljeni?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Nijeste, ima još četiri.

DRITAN ABAZOVIĆ:

Nijesam, dobro hvala. Nijesam ja htio na neki način da uzurpiram Vašu pažnju, ako možda nekoga ne interesuje ove globalno nautičke teme, ali mislim da nijesu toliko bez značaja. Ja podržavam slanje naše misije u ove dvije zemlje. Radi se o jednim zemljama koje imaju krizu demokratskog sistema, radi se o zemljama gdje nije stiglo ni ono što se u teoriji naziva pis kiping, a kamoli ono što bi trebalo da bude pis building, odnosno stvaranje pretpostavke za jedno kvalitetno demokratsko društvo, radi se o zemljama gdje pobunjeničke grupe djeluju prilično anarhno i radi se o zemljama gdje postoje izuzetno izraženi etnički ili u slučaju Centralnoafričke Republike vjerski sukobi. Šta je uloga crnogorskih vojnika? Apsolutno nije u kontekstu onoga što bi trebalo po mojem skromnom sudu da bude naše spoljno-političko opredjeljenje i generalno učestvovanje u ovim ili nekim drugim misijama u budućnosti, apsolutno nije da mi tamo idemo da

glumimo svjetskog policajca. Idemo da pomažemo, onoliko koliko su naše mogućnosti, da zaista sa svojim skromnim, ali ipak, ne treba potcjenjivati kapacitetima pomognemo da se mir, ukoliko je moguće, održi na najbolji mogući način, da pomognemo i u onome što bi trebalo da bude umanjenje tih tenzija, da vidimo da jednu siromašnu zemlju koja je u suštinski, može da se uzme u kontekstu obje zemlje, o resursno prilično bogatim zemljama koje zbog slabe unutrašnje organizacije političkog režima, tako nešto ne mogu da eksploatišu na kvalitetan način, pomognemo da se zaista stvari koliko toliko svojim skromnim doprinosom promijene u jednom demokratskom smislu.

Nažalost, bližoj istoriji vojnici nekih drugih država dolazili su, sva sreća ne u Crnoj Gori, ali u zemljama u okruženju, da daju neki doprinos tom miru. Svako to može tumačiti na svoj način, svako može tumačiti kao želju da zapadni svijet na neki način ostvari svoj interes u afričkim zemljama, kao što je to možda bilo i u slučaju Balkana, ali mi kao kandidat za Evropsku uniju, kao zemlja koja želi da bude partner demokratskim zemljama i želi da gradi jednu spoljnu politiku na zapadnim vrijednostima i na svemu onome što podrazumijevaju evroatlantske integracije. Mislim da nema nikakve prepreke iz jedog razloga koji je važan za građane Crne Gore, a to je da svi vojnici koji učestvuju u mirovnoj misiji to čine zaista i svojom ličnom iskazanom voljom. Tako da ne postoji nikakva prepreka, po mom skromnom sudu, da i mi damo svoj doprinos koji vjerovatno neće biti spektakularan, ali koji u nekom diplomatsko-političkom kontekstu zaista ima veliki značaj, jer jedna mala zemlja participira tamo, gdje participiraju mnogo veće zemlje, sa mnogo više vojnika i sa mnogo više resursa. Mislim da nije bitno da po neki put, iako mi ne možemo probleme u Crnoj Gori da riješimo na način na koji bi željeli, da po neki put stvari zaita treba gledati globalno, pa ako hoćete i nautički, i da ne mislite da ono što se dešava u Africi zaista ne treba da tangira i nekog građanina Crne Gore.

Mislim da treba da budemo odgovorniji građani globalne zajednice i da nešto što bi bila u teoriji nazvana globalna etika dovedemo na jedan mnogo viši nivo nego što je to sada slučaj u Crnoj Gori. Ja pozdravljam i želim puno sreće našim pripadnicima u ove dvije države. Nadam se da će oni zaista časno, korektno ispuniti svoj zadatak i da će skladno svojim mogućnostima dati doprinos da se stvari, ponavljam, u dvije složene socijalne situacije, u dvije različite zemlje koliko toliko poboljša. Toliko.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam. Sljedeći prijavljeni je kolega Andrija Popović, pa kolega Danilović, pa kolega Banović. I to je to. Hvala vam.

ANDRIJA POPOVIĆ:

Poštovana Skupštino, uvažene dame i gospodo, stanovnici Crne Gore i crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade i Vojske Crne Gore,

U ime Kluba poslanika Albanskih partija - Albanske alternative i Force, Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije u potpunosti podržavamo slanje jednog pripadnika Vojske Crne Gore u Centralnoafričku Republiku, kao i upućivanje u mirovnu misiju u Mali u okviru snaga Evropske unije. Naročito, mi

koji smo prošli kroz haotični bratoubilački rat na području eks Jugoslavije imamo moralnu obavezu da pomognemo međunarodnoj zajednici na zaštiti i pružanju pomoći ugroženima. Nažalost, ne može se reći da je oružani sukob postao rijedak događaj poslije završetka II svjetskog rata.

Naprotiv, oružani sukobi širom svijeta, i međunarodni i nemeđunarodni, ukazuju kao nikad ranije na obim u kome civili postaju žrtve i na sve veću potrebu da se obezbijedi zaštita ranjenicima, bolesnicima, licima lišenim slobode i civilnom stanovništvu, onako kako je zagarantovano pravilima međunarodnog humanitarnog prava. Različita su mišljenja u pogledu razloga za sve veća kršenja međunarodnog humanitarnog prava. Da li je to nedostatak svijesti o pravilima od strane onih koji treba da ih poštuju, da li je to neadekvatnost pravila, čak i kada su ona poznata, da li to slabi mehanizmi za sprovođenje pravila ili je to samo puko ignorisanje pravila? U određenoj mjeri ima istine u svemu pomenutom. Obaveza Crne Gore je da doprinese naporima Evropske Unije i podijeli odgovornost za uspostavljanje demokratije u kriznim područjima. I Poslanički klub albanskih partija - Albanske alternative i Force, Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije će podržati oduke o slanju pripadnika Vojske Crne Gore u Centralnoafričku uniju i Mali u okviru mirovnih misija Evropske Unije. I još jedna stvar, podržavamo primjedbe Bošnjačke stranke, i molimo i apelujemo da se u obrazloženju ovih odluka ovo promijeni, a shvatio sam da će to biti i urađeno. Zahvaljujem.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Za odluke nam treba dvije trećine, pa bih molimo poslanike da budu tu.

Čućemo i tu raspravu prije glasanja, a spremite se za tu raspravu, da čujemo obrzaloženje.

Najavio sam kolegu Danilovića, pa Banovića, pa Nuhodžića.

BORISLAV BANOVIĆ:

Najkraće, Klub Socijaldemokratske partije podržaće odluke iz dva razloga.

Jedan je zato što je u tim zemljama zaista teško, tamo se vode žestoki sukobi, ili se vodili prošle godine da nijesu intervenisale prvestveno francuske vojne snage i donekle te sukobe umirile, a dalje postoji potreba i pored angažovanja tih snaga vojnih, pored angažovanja Afričkih mirovnih snaga, dakle zemalja koje pokušavaju da pomognu susjedima, postoji dalje potreba da međunarodna zajednica pomogne smirivanju i stabilizaciji prilika u tim zemljama. Ujedinjene Nacije su donijele odluke i rezolucije kojima podržavaju takve misije, a Evropska Unija je preuzela ulogu da pošalje vojne misije u te zemlje i u skladu sa tim rezolucijama Ujedinjenih Nacija pomogne stabilizaciji prilika i sprečavanju ili eskalaciji sukoba u njima. To je jedan razlog, dakle pomoć narodu i građanima tih zemalja.

Drugi razlog, osnovni razlog jeste zato što to rade naši partneri, dakle Evropska Unija udruženje zemalja sa kojima želimo da budemo integrisani, da budemo dio njihove zajednice. I na kraju ne mislim najmanje važno ali ne i taj sporazum koji smo sa njima o pridruživanju potpisali obavezuje da dijelimo da

dijelimo, bar za sada u političkom smislu, a nadam se ubrzo i u formalnom smislu, da dijelimo njihove spoljno politička aktivnosti i pristup.

Dakle, zbog ta dva razloga vrlo važna smatramo da je dobro da makar i na ovom simboličkom nivo pošaljemo vojnike tamo, to jesu sada misije stabilizacije, ali svakako sa mandatima koji mogu biti i borbeni ali nadamo se da neće biti potrebe za tim i da će se sve to ubuduće rješavati na nekom nižem nivou, i nižem intizitetu vojnih aktivnosti. Na kraju da se ne bih javljao poslije oko ove priče o većini koja potreba u Ustavu jasno stoji da se zakoni kojima se uređuju prava pitanja manjina i urađuje upotreba vojske u misijama da se one donesu u prvom glasanju sa dvotrećinskom a o drugom prostom većinom. Dakle, o zakonima je riječ, a ovdje se odlukom ne uređuje upotreba vojske u misijama, nego se odlukom odlučuje o upućivanju u misije, tako i tu je drugi nivo logičnosti. Evo ja da se pridružim potrebi ispravke obrazloženja koju je kolega iz Bošnjačke partije i Vi ste, shvatio sam, prihvatili, ali bih pozvao ubuduće da se malo obrati pažnja da se ne prenosi terminologija negdje iz tih međunarodnih dokumenata koja je tamo uobičajena, ipak mi smo malo osjetljiviji na tu terminologiju i drugačije kod nas se to tumači, pa bi valjalo ubuduće obratiti pažnju da u našim dokumentima to bude prilagođeno našem odnosu prema tim kategorijama i terminima.Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala, kolega Banoviću.

Izvolite, kolega Nuhodžiću.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Uvaženi predsjedniče Skupštine, poštovana ministarko odbrane, uvaženi admirale, uvažene kolegice i kolege,

Prije svega, želio bih da istaknem da tema našeg današnjeg zasijedanja i odluke koje su pred nama predstavljaju još jedan segment i izraz naše posvećenosti zajedničkim vrijednostima Evropske Unije, promovisanju i podršci mira i bezbjedosti na međunarodnom planu u skladu sa našim strateškim opredeljenjem putu evropskih integracija na kome želimo unaprijediti već stečeni status kredibilnog partnera. Naime, civilne i vojne misije i operacije upravljanja krizama širom svijeta predstavljaju konkretan izraz posvećenosti Evropske Unije međunarodnom miru i bezbjednosti koja i sama kontinuirano radi na unapređenju mehanizama za produbljivanje saradnje kroz poboljšanje kapaciteta za upravljanje misijama i operacijama. Posvećenost radu na povećanju efikasnosti, vidljivosti i uticaja zajedničke bezbjednosne odbrane i politike kao sveobuhvatnog pristupa Evropske Unije, podsjećam, bio je jedan od zaključaka sastanaka Evropskog savjeta u decembru prošle godine.

Sa druge strane, ne smijemo zanemariti činjenicu da pripreme i učešće u mirovnim misijama i operacijama Evropske Unije, takođe predstavlja i priliku za provjeru kapaciteta Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore u odnosu na planiranje, pripremu i koordinaciju angažovanja naših vojnika u složenim misijama i operacijama koje uvijek nose određeni stepen rizika. Zato sam i uvjeren da će dobar odabir kadrova i ozbiljnost njihovog pristupa u izvršavanju

zadataka u misijama predstavljati još jedan pokazatelj dijeljenja zajedničkih vrijednosti, ali i odgovornosti za uspostavljanje demokratije u kriznim područjima. S tim u vezi želio bih da istaknem i da učešće u mirovnim misijama i operacijama predstavlja nov kvalitet u reformi i transformaciji vojske, a taj kvalitet podrazumijeva implementaciju savremenih standarda u obuci i opremanju što zahtijeva od svakog vojnika da posjeduje širok spektar vještina i znanje iz različitih oblasti. Taj kvalitetan pomak u implementaciji standarda u obuci i opremanju je postignut. A uspješno učešće naših vojnika u mirovnim misijama u Avganistanu, Liberiji, Atalanti je potvrda uspješnog sistema obuke i kvalitetnog razvoja operativnih sposobnosti Vojske Crne Gore. Ovo posebno ističem jer mirovne misije i operacije omogućavaju razmjenu iskustava, sticanja novih znanja i njihovo prenošenje čime su perspektivi olakšava i integrisanje naše vojske i postupanje saglasno međunarodnim standardima.

Imajući u vidu sve iznijeto, odluke o upućivanju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnu misiju u Maliju i operaciju snaga Evropske Unije u Centralnoafričkoj Republici pomažu navedenim zemljama pogođenim sukobima da stvore uslove za trajan mir. Najprije jer se pokazalo kao najbolji mogući mehanizam, a zatim kroz uspostavljanje i očuvanje mira i bezbjednosti doprinosi se najvažnijem - zaštiti ljudskih prava, stvaranju osnova za uspostavljanje i poštovanje principa vladavine prava, izgradnji institucija sistema na održivim osnovama koje će spriječiti dalje urušavanje društva i osnovnih vrijednosti. Sa druge strane, želio bih apostrofirati da se učešćem u mirovnim operacijama ispunjavaju i međunarodne obaveze i šalje snažan signal o političkoj zrelosti i stabilnosti zemlje i njenih institucija. Imajući u vidu da je Crna Gora na osnovu poziva visoke predstavnice Evropske Unije za vanjske poslove i politiku bezbjednosti Ketrin Ešton u junu prošle godine donirala 4,5 tona vojne opreme oružanim snagama Malija, činjenicu da su u navedenim misijama angažovani pripadnici 23 države članice Evropske unije, cijenimo usvajnje današnjih odluka dodatnim iskorakom i konkretnim doprinosom poštovanja međunarodnog prava, kao i jačanju bezbjednosti i stabilnosti u svijetu. Učešćem u ovim mirovnim misijama podijelićemo sa našim partnerima duboki osjećaj za međunarodnu bezbjednost i obaveze na njenoj izgradnji i očuvanju, jer svjedoci smo i ovih dana eskalacije sukoba i naizgled udaljenim teritorijama. Bitno se oblikuje politika i stav međunarodne zajednice prema brojnim pitanjima koja nisu direktno povezana sa dešavanjima na jednom konkretnom području.

Obilježje današnjice je međuzavisnost i za to treba da u svakom trenutku pokažemo našu volju i spremnost za promovisanje i podršku pravim vrijednostima demokratije i pomoći ugroženima ma gdje se oni nalazili.

Na kraju, želio bih još jednom da naglasim da upućivanje pripadnika Vojske Crne Gore u mirovne misije i operacije Evropske unije, iako simbolično po broju, predstavlja jasan pokazatelj našeg čvrstog opredjeljenja očuvanju međunarodne bezbjednosti i stabilnosti čime Crna Gora pokazuje da ne želi biti samo korisnik povoljnosti koje sa sobom nosi zajedništvo evropskih naroda, već i njegov aktivni učesnik i kredibilan faktor.

Što se tiče pravne dileme, mislim da je kolega Banović vjerno odslikao ono što smo mi na Odboru, tumačeći član 91 Ustava, promislili da se ove odluke

mogu usvojiti sa većinom prisutnih. Naravno, to je pravna dilema, dva pravnik - tri mišljenja, ali mišljenje našeg Odbora je tako.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Bilo bi opasno da opet prekršimo Ustav, ovaj put uz podršku vladajuće većine.

Moramo biti oprezni.

Izvolite, kolega Nuhodžiću.

MEVLUDIN NUHODŽIĆ:

Samo još jednu rečenicu, Znači mi smo na Odboru postigli saglasnost da glasamo za ove odluke. One nijesu sporne iz ovih ovdje diskusija se to može zaključiti, ali naravno, ne želimo da kršimo Ustav. Mi ga tumačimo na ovaj način da član 91 nije, ajde može se govoriti o dilemi, ali čini mi se da je ovo rješenje i ova naša logika sasvim dovoljna da možemo ovo izglasati i prostom većinom.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Kolega Daniloviću, izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Gospodine predsjedniče,

Evo ću, naravno, reći stav u jednom dijelu potpuno ličan zbog toga što u ovo vrijeme izbornih kampanja postoje možda i cijele grupe koje bi lično da zloupotrijebe i prevedu na kolektivno. Ja se ne libim da preuzmem odgovornost za ono što uradim na bilo kom radnom tijelu, tako će biti i ovoga puta, s tim što nijesam uopšte raspravljao na Odboru, mijenjao sam jednog od članova našeg odbora, nijesam član Odbora za bezbjednost, o tome koja je većina neophodna.

Govoriću na svom maternjem, srpskom jeziku, i neće biti potrebe da me prevodite sa italijanskog ili francuskog, a skoro da bih znao toliko.

Ove dvije misije, uvaženi građani, u koje treba da pošaljemo po jednog vojnika su dramatično drugačije od one misije u koju smo poslali vojnike u Avganistan. Ove obje misije su sa mandatom Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija i pod okriljem Evropske unije. Kad kažem sa mandatom Ujedinjenih nacija, mislim na to da nije moglo biti preglasavanje i da su se svi do kojih bi trebalo da nam je stalo u Crnoj Gori saglasili oko toga da tim državama treba pomoći.

Kada smo ranije znali da radimo slične stvari, mi iz opozicije smo bili prilično složni da treba povući vojsku iz Avganistana, jer je u pitanju jedna ratna misija, vojna, u kojoj Crnoj Gori nema mjesta, ja to i danas ponavljam. Smatram da smo u pravu kada smo to govorili, ali smo zajednički glasali Atalantu i neke druge misije. Nadam se da je danas svima nama motivacioni faktor da podržimo ono što je sa Odlukom Savjeta bezbjednosti i pod pokroviteljstvom Evropske unije. Znaću, naravno, kao političar da uvažim i cijenim i moguću potrebu da se

danas promijeni pravilo i neće me mnogo interesovati da li je to neko uradio u skladu sa vlastitim principima ili nije.

U svakom slučaju, ja sam jutros kazao da ću ja glasati za to, rekao sam i da će za to glasati Demokratski front, ali danas ovdje prijavljujem da kao predsjednik Kluba poslanika to ne mogu da garantujem, ali garantujem za sebe i svoj glas. Došao sam i rekao da ću glasati za tako nešto. Nadam se da ću imati podršku dijela kolega koji misle kao ja, zbog toga što ne mislim da treba voditi politiku uoči izbornih kampanja i raditi nedopustive stvari. Pozivam javno sve nas kojima je stalo da se Crna Gora štiti kroz odluke Savjeta bezbjednosti i da se štiti kroz okvir koji se zove ujedinjena Evropa, da ovo podržimo, jer je ovo mnogo legitimnije i rekao bih za nas iz DF-a jedino legitimno.

Ne pristajemo da šaljemo vojnike ni u kakve avanture koje bi bile mimo Savjeta bezbjednosti, ali naravno da želimo da podijelimo i bezbjednosnu kulturu sa Evropskom unijom, još uz to kad imamo pride stav Savjeta bezbjednosti da je misija neophodna. Po jedan vojnik, od kojih će jedan biti Larnaki u Grčkoj, a drugi na terenu nije, izvinjavam se, pogriješio sam, pretpostavljam da znate da je u pitanju lapsus mozgus u ovom slučaju, ovo je skoro italijanski, nadam se da ćete ovo znati da uvažite.

Ako sam pretjerao sa obećanjem na Odboru ja stojim iza onoga što sam rekao u svoje ime. Nijesam znao da li treba dvotrećinska većina, shodno tome, kao šef Kluba poslanika, nijesam ni molio moje kolege da danas ovdje budu u takvoj većini, potpuno ne znajući da li je to neophodno. Tu dilemu prepuštam vama, ali saopštavam kako ću se ja lično prema ovome odnijeti. Izvinjavam se.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da vas ja prevedem, ako sam dobro shvatio. Vaša je poruka bila da su svih pet stalnih članica Savjeta bezbjednosti među kojima su Rusija, Sjedinjene Američke Države, Britanija, Francuska i Kina glasali za to, da sa srpskog prevedem, jer je to bitno prevođenje sa srpskoga.

Kolega Damjanović koristi pravo Kluba. Izvolite.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Ne ulazeći u dogovore na Odboru i o većini koja će glasati oko ovih odluka, što je potpuno legitimno da se jednostavno ovdje iskaže javni stav glasanjem o upućivanju naših vojnika u misije, u vojne misije, ja se s tim neću baviti, ali bih samo želio da ukažem da mi imamo dva izvještaja Zakonodavnog odbora u odnosu na obje odluke, gdje je jasno navedeno u ovim izvještajima da je za glasanje oko ovih odluka potrebno dvije trećine u Parlamentu.

I ne ulazeći u polemike sa jednim dijelom kolega koji su ovdje osporili ustavnost Odluke Zakonodavnog odbora, samo bih želio da ne pretrčimo i ne kršimo ono što nam je Zakonodavni odbor preporučio kod glasanja, to uvijek radimo i poštujemo, već da se o tome ovdje povede potreban dijalog i da vidimo koja je većina potrebna. Dakle, Klub SNP-a ima svoj principijelan stav, a ne ulazimi u potrebu nekih da objašnjavaju zašto će podržati odluku o slanju naše vojske u misije širom svijeta, pa i u Africi. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:
Kolega Daniloviću, izvolite.

GORAN DANILOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedniče, iako ne insistiram na formalnostima, one mi ponekad znače u ovom parlamentu, jer forma je vrlo često, a možda i neizostavno odraz suštine.

Zamolio sam, ako govori po jedan predstavnik kako smo se dogovorili, svih klubova poslanika, da Demokratski front bude posljednji u ime opozicije koji će govoriti. Ja vas molim, bez obzira što mi sad ne smeta ova zloupotreba da ubuduće bude tako. Ja predstavljam dovoljan broj poslanika da tu ne može biti dileme ni za one koji spavaju u sred podne da nam to pravo pripada, predstavljam trećinu ovoga parlamenta. I pravo kad imamo po jednoga da u ime opozicije govorim posljednji, ja ili neko koga odredi ovaj klub, nam je neprikosnoveno.

Molim vas, da ubuduće, pošto ne želim da ispravljam krive drine unazad, da se to pravilo poštuje. Najavio sam da bih želio da bude tako.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Izvinjavam se, ali nije bilo prijavljenih više, pa je kolega iskoristio pravo da govori u ime Poslaničkog kluba.

Molim vas, samo polako, samo polako. Znači, riješili smo i to. Kolega Damjanović je iskoristio pravo da govori u ime kluba, jedan je iskoristio to pravo, tako da mislim da nismo nešto veliko prekršili.

Samo trenutak, imam stav Zakonodavnog odbora koji govori o dvotrećinskoj većini u prvom glasanju, najranije nakon tri mjeseca većinom glasova svih poslanika u drugom glasanju. Znači, mišljenje je Zakonodavnog da se glasa dvotrećinskom većinom. Ali tu ima rješenje, ako ima spora o tome odlučuje Skupština. Ako postoji spor o stavu Zakonodavnog odbora, onda ćemo odlučiti skupštinski. Ja to dajem na glasanje bez rasprave. Zato ne treba niko da uzima riječ.

To ste mogli na početku da u ime Odbora da budete izvjestilac. Niste tražili riječ, a nijesam dužan da vas podsjetim na vašu obavezu.

Znači, kada postoji ovakav spor, Skupština odlučuje, a ne odbor, koja će većina biti, tako da oni koji su za to a to je stav Odbora da se glasa 2/3 većinom pritisnuće "za", oni koji nijesu pritisnuće "protiv" i u tom slučaju ne glasamo 2/3 većinom.

Znači, stavljam na glasanje predlog Zakonodavnog odbora koji predlaže 2/3 većinu.

Ko je za taj predlog?

Znači, ko podržava stav Zakonodavnog odbora da se glasa 2/3 većinom pritisnuće taster "za" a ko to misli da je pogrešno pritisnuće "protiv" Izvolite.

Hvala vam. Glasalo je 60 poslanika, 15 za, 36 protiv, devet uzdržanih, konstatujem da Zakonodavni odbor nije dobio potrebnu većinu i glasamo većinom prisutnih poslanika.

Kolega Šaboviću, predsjedniče Zakonodavnog odbora, izvolite.

DŽAVID ŠABOVIĆ:

Znači, shvatio sam ovo kao poruku, jer na današnjoj sjednici Odbora ja sam na maternjem jeziku pitao ko je za to i zamislite svi članovi Odbora njih osam su digli ruke. Ko je bio protiv? Niko. Kako su oni sada promijenili stav? Drugo, u stavu 4 člana 91 Ustava kaže kako se glasa o zakonima koji uređuju način upotrebe jedinica Vojske u međunarodnim snagama. Samo jedna analogija, ako je dozvoljena. Kada donosimo zakon za koji je potrebna apsolutna većina kojom većinom usvajamo amandmane na taj zakon? Pitam sve inženjere fizike, sportiste, bokkere i na kraju pravnike. Kojom većinom se glasaju amandmani na zakon za koji je potrebna apsolutna većina? Samo da završim, po toj analogiji i naš Odbor, a imajući u vidu to da smo odlagali, dobro vidim da je ovdje intencija da se što prije pošalju ljudi u Afriku ili da se možda Vladi da sve, pa da ona ima pravo, to je drugo pitanje, i neću u to da ulazim, ali ovo mislim, glasati u ponedjeljak na jedan način, a u utorak na drugi, to samo može ovdje.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Molim vas, pročitacu Poslovnik da ne biste morali svi proceduralno da kršite Poslovnik.

Član 39 Poslovnika, prečišćeni tekst, posljednji stav: „Zakonodavni odbor u svom izvještaju o razmatranju predloga akta dužan je da za svaki predlog akta Skupštini da obrazloženo mišljenje kojom većinom se odlučuje o tom prijedlogu akta, o čemu, ako ne prihvati mišljenje Odbora, Skupština odlučuje bez pretresa na predlog predsjednika Skupštine.“ Pošto je postojao spor, dao sam na glasanje, odlučila je apsolutna većina, nije imao većinu predlog Zakonodavnog odbora, nije imao apsolutno opštu većinu, i glasamo po principu odluke koja nije u članu 91 Ustava predviđena za kvalifikovanu većinu, većinom prisutnih.

Kolega Šaboviću, kao što vidite, Parlament je moćniji od vas, a i od premijera kao što ste vidjeli.

Izvolite, ali bez italijanskoga i srpskoga u sporu.

ALEKSANDAR DAMJANOVIĆ:

Nema problema, ja pričam na čistom srpskom jeziku, a nekima je ovdje pao kamen sa srca nakon toga što će glasati neka mala većina. Ali vama pitanje: Sa ovim ovdje što ste preglasali nas koji smo bili za stav Zakonodavnog odbora, da li to znači da je za donošenje zakona o boravišnoj taksi trebalo 41 poslanik a za slanje naših vojnika širom svijeta treba 21?

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Kolega Obradoviću, izvolite kao izjestilac, da čujemo i vas.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Poslije davanja riječi predlagačima zakona trebali ste da date riječ izvjestiocima. To sam ja u oba slučaja vezano za obje ove odluke.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Da vas podsjetim, nijesu tražili riječ, pa im ne mogu dati da govore.

RADOVAN OBRADOVIĆ:

Da, da, ali vi ste trebali da pitate da li izvjestilac želi vezano za isto.

Upravo sam htio da kažem za ovu dilemu član 91 stav 4 Ustava koji ovdje ukazuje da se odnosi na zakon i na upotrebu. Ovdje su u pitanju odluke, nije upotreba nego upućivanje. A još nešto što je važno, što je bilo na Zakonodavnom odboru, mi smo ocjenjivali ustavnost i zakonitost, odnosno usklađenost sa Ustavom i pravnim sistemom ovih odluka. Tada nije bilo riječi kojom se većinom donosi ovaj zakon. O tome nijesmo glasali, to je tako bilo i to je skupštinska služba donijela takvo mišljenje, ali mi nijesmo glasali.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Molim vas, širite problem a ne rješavamo problem. Hvala vam.

Imamo dvije odluke, glasaćemo odvojeno.

Obustavljam glasanje, kolega Rastoder, izvolite.

RIFAT RASTODER:

Nijesam mislio da se javljam, jer je dosta rečeno oko predloga zakona i moja puna podrška predlozima zakona, ali i zahvalnost kolegi Zoronjiću i ostalima koji su apostrofirali ove sekvence iz obrazloženja.

Moram reći da su one indikativne i da su predlagači dužni da se izjasne oko toga. Koliko vidim pozitivan je odnos, ali moraju citirati šta mijenjaju, da bi ostalo u zapisniku šta da se izbacilo iz obrazloženja, da bi mogli da se izjasnimo poslije o čistim predlozima.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Znači, sve ono što u stenogramu bude kolega rekao to će biti izbrisano, precizno, što je on rekao, bez interpretacije. Znači, dobićete stenogram i bez interpretacije nema potreba da oni ponavljaju, jer mogu napraviti grešku. Ja sam član Savjeta za odbranu i bezbjednost koji je predložio tu odluku, tako da suštinski ja mogu da prihvatim i zato sam prihvatio, da Vas podsjetim. Da Vas podsjetim, tako da sam ja prihvatio, jer sam ustavno ovlašćen da prihvatim. Oni su pripremili odluku.

Kolega Zoronjiću, biće precizno, a prije potpisivanja ću Vas zvati da pogledate odluku. Hvala vam.

Možemo li glasati? Možemo. Znači, nemoguće je prekršiti Poslovnik, kao što vidite. Nema potrebe prozvikom, ostaće tekst, a biće objavljen na sajtu

Skupštine. Kolega Damjanoviću, svi listinzi su na netu. Kolega Danilović, očigledno da srpski teže ide danas svima vama koji govorite srpski.

GORAN DANILOVIĆ:

Dakle, samo tražim jedno pojašnjenje. Naravno, zbog toga što ne bih propuštio priliku da iznerviram moje kolege koji zdušno podržavaju NATO, a neće Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija ja ću ostati pri odluci da glasamo, jer nikad nijesam doveo u pitanje ni to, da li sam za NATO ili nijesam. Svi znaju sa sam protiv, a svi znaju da su ovdje neki promoteri NATO-a i da su pojedini lideri partija govorili da su oni lično za NATO, a da im je partija protiv. Danas je to malo drugačije. Ja odgovaram vrlo precizno i vrlo tačno. Ali, uvažena gospodo, samo jedno da vas pitam, i ako ću ja glasati za ovu odluku. Svjestan da stojim iza najmoćnijih sila koje se iza nečega mogu i dogovoriti i da oni stoje ispred mene. Samo pitam Vas, a znate da imate moj glas, zbog čega sad kad treba apsolutna većina ne prekinemo ovu sjednicu, dok se obezbijedi ova apsolutna većina? Tražim da nastavimo onda onu prekinutu i da glasamo o svakom onom zakonu, jer su gospoda tražila da prekinemo minulu sjednicu nema potrebe, imamo 41, sada imamo ovu sjednicu. Može 41, a ja tražim, ako može 41 da se vratimo na prekinutu sjednicu i završimo dvije tačke. Hvala lijepo.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Ja ću Vam dati objašnjenje koje će Vas zadovoljiti. Danas su svi zadovoljni sa mojim objašnjenjima. Kada smo počeli sjednicu, predlog je bio da se glasa dvotrećinskom većinom. Išli smo modalitetom da prvo glasanje treba da se desi, da bismo poslije tri mjeseca išli na drugo glasanje. U toku sjednice smo većinom poslanika utvrdili da nije dvotrećinska većina i da ovo nije prvo glasanje nego konačno glasanje i da je potrebna apsolutna većina. I treća kategorizacija ovog problema je da kao Parlament imamo međunarodnu obavezu prema Evropskoj uniji a ne naše interne zakone i da naš dio misije, simbolički, kako se i sami rekli, treba što prije da preuzme svoje obaveze u skladu sa planom raspoređivanja. Eto zato glasamo kao jedinstveni Parlament koji ima međunarodne obaveze prema Evropskoj uniji, ne iz nekog drugog razloga. Tako da mislim da je obrazloženje zadovoljavajuće. Možemo li glasati?

Izvolite, kolega Bulatoviću, ako nije, da čujem. Izvolite. Ja sam pokušao biti korektan. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Gospodine predsjedniče Skupštine, fali Vam samo jedna mala kopča u Vašem objašnjenju. Nije tačno da je sa većinom od ukupnog broja poslanika Skupština odlučila kako će da se glasa o ovome. Pitanje je bilo ko je za stav Zakonodavnog odbora, jer Zakonodavni odbor nije dobio 41. Nije dobio 41. Stavite pitanje - ko je za to da se odlučuje sa 41, pa da vidimo koliko ćete imati. Ja znam šta je procedura, ali pokušavam gospodinu Krivokapiću, predsjedniku Skupštine da kažem da nema argumente. Znači, imali smo do prije pola sata jedan princip glasanja, pola sata kasnije imamo drugi princip glasanja.

Odgovorite zašto to može tako. Bolje bi bilo da napravite isti princip, jer će vam odluka proći, bojim se kao i one prethodne. Hvala.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Hvala vam.

Mi smo morali glasati o Predlogu Zakonodavnog odbora, a ne postoji bez jedan predlog o kojem se može glasati, to je Predlog Zakonodavnog odbora i tu je Poslovnik jasan. Znači, morali smo glasati o mišljenju Odbora, i to je nesporno. Pogledajte Poslovnik, nesporno smo glasali o mišljenju Odbora, to mišljenje nije prihvaćeno i zato imamo drugo glasanje. Izvolite.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Samo imam jednu molbu. Da pročitate rezultate glasanja o tome što ste prije rekli. Samo pročitajte brojeve.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Bilo je 19 za, 32 protiv i nešto je bilo uzdržano.

PREDRAG BULATOVIĆ:

Ja ne vidim nijedan broj 41 tu, a Vi ste prije rekli.

PREDŠEDNIK RANKO KRIVOKAPIĆ:

Mišljenje odbora nije na spisku ustavnih akata o kojima se glasa apsolutnom većinom. Hvala vam.

Kolega, možete mi vjerovati da ne bih manipulisao tim nikako. Sviđalo mi se, nesviđalo slanije trupa, važnije mi je da Parlament odlučuje pravilno. Možemo li staviti na glasanje?

Stavljam prvu odluku koju sam pročitao, radi se o Maliju, da ne čitam čitavu. Za, protiv, uzdržani?

Kada ste mogli slati na Krit 1897, možemo i više od vijeka poslije stići do Malija. Tada smo razdvajali Turke i Grke. Hvala vam.

Glasalo je 54 poslanika, 51 za, dva protiv, jedan uzdržani. Konstatujem da smo, rekao je neko od kolega, više od troćetinske većine usvojili. Hvala vam.

I odluka o slanju misije u Centralnoafričku Republiku. Izvolite. Hvala vam, kolegice i kolege.

Glasalo je 55 poslanika, 52 za, dva protiv i jedan uzdržani. Konstatujem da smo usvojili ovaj predlog odluke. Imamo neke dodatne obaveze oko kojih ne može biti spora, jer ne zavise od naše volje.

Zaključujem šestu sednicu.

